

ΠΑΡΙΣ ΜΗΛΙΤΣΗΣ

Αρατιανή Τσαρούχι
Αθήνα

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Αρατιάν Τσαρσί-Αθήνα

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Αραπιάν Τσαρσί-Αθήνα**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Πάρις Μηλίτσας
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Χρυσούλα Τσιρούκη
ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Βίκυ Αυδή
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ελένη Σταυροπούλου

© Πάρις Μηλίτσας, 2022
© Φωτογραφιών εξωφύλλου: Cesar Fernandez Dominguez/Shutterstock,
Alexandre Rotenberg/Arcangel, Donald Jean/Arcangel
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2022

Πρώτη έκδοση: Μάρτιος 2022

Έντυπη έκδοση ISBN 978-618-01-4246-4
Ηλεκτρονική έκδοση ISBN 978-618-01-4247-1

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτί.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.	PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.
<i>Από το 1979</i>	<i>Publishers since 1979</i>
Έδρα:	Head Office:
Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση	121, Tatoi Str., 144 52 Metamorfossi, Greece
Βιβλιοπωλείο:	Bookstore:
Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα	13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece
Τηλ.: 2102804800 • fax: 2102819550	Tel.: 2102804800 • fax: 2102819550

e-mail: info@psychogios.gr
www.psychogios.gr • <http://blog.psychogios.gr>

ΠΑΡΙΣ ΜΗΛΙΤΣΗΣ

Αρατιανά Τσαρούϊ-Αθήνα

Vita detestabilis nunc obdurat et tunc curat
(Ζωή μισητή, πότε μας βαρραίνει πότε μας ξαλαφρώνει)

Στίχοι από τα *Carmina Burana* (Τραγούδια του Μπίρεν)*

---

* Τα *Carmina Burana* είναι λυρικά ποιήματα που ανακαλύφθηκαν το 1803 στο αβαείο Βενεδικτίνων μοναχών του χωριού Μπίρεν (Beuren) της Βαυαρίας. Η δημιουργία τους αποδίδεται σε μορφωμένους κληρικούς που προέβαλλαν πνευματική αντίσταση στο κατεστημένο της εποχής τους. Το 1937, ο μουσικοσυνθέτης Καρλ Ορφ μελοποίησε είκοσι τέσσερα από αυτά τα ποιήματα με τη μορφή καντάτας, που έχουν χρησιμοποιηθεί αρκετές φορές ως μουσική επένδυση σε κινηματογραφικές ταινίες.

*Αφιερωμένο σε έναν από τους 83 Covid-19 θανάτους
της 22ας Δεκεμβρίου του 2020*

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

1

ΣΤΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟ ΟΡΟΦΟ του Μιχάλειου Κτιρίου, όπου στεγάζονται κάποια από τα γραφεία των καθηγητών της Σχολής Επιστημών Διοίκησης της Χίου, η Ελεάνα, μια από τις ομορφότερες φοιτήτριες του Τμήματος Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών, περπατούσε νευρικά στον διάδρομο. Εδώ και ώρα ήθελε να χτυπήσει την πόρτα του καθηγητή Άνθιμου Σκάντζα, αλλά δίσταζε. *Κι αν έχει δουλειά και δεν μπορεί να με δεχτεί; αναρωτιόταν κάθε τρεις και λίγο. Είμαι τόσο ανόητη! Έπρεπε προηγουμένως να είχα κλείσει ραντεβού μαζί του.*

Η Ελεάνα ήταν άριστη φοιτήτρια και συνεπής στις υποχρεώσεις της, ήταν όμως και τελειομανής, κι αυτό κάποιες φορές της έβγαине σε κακό. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, ενώ θα μπορούσε να είχε τελειώσει τις σπουδές της από την προηγούμενη χρονιά και τώρα να έκανε το μεταπτυχιακό της ή να δούλευε σε κάποιο μεγάλο εφοπλιστικό γραφείο, αυτή προτίμησε να μείνει έναν χρόνο περισσότερο για να πάρει μεγαλύτερο βαθμό στις εξετάσεις. Από την πρώτη μέρα που πάτησε το πόδι της στη σχολή, έθεσε στόχο η περγαμινή του πτυχίου που θα κρεμούσε στο γραφείο της να γράφει «Άριστα» κι όχι «Λίαν Καλώς».

Στο δημοτικό, το γυμνάσιο και το λύκειο φρόντιζε να έχει τα πάντα στην εντέλεια: γράμματα ισοϋψή, ολοστρόγγυλα, στοιχισμένα, τετράδια χωρίς σβησίματα και μουτζούρες, αποστήθιση των μαθημάτων της ημέρας με την παραμικρή λεπτομέρεια, δίχως την παράλειψη ούτε μίας λέξης. Στο πανεπιστήμιο αυτή η τελειομανία της μετεξελίχτηκε σε μια πιο εκλεπτυσμένη μορφή: καθημερινές και ανελλιπείς παρακολουθήσεις, καθαρογραμμένες σημειώσεις και επιμελέστατες αρχιοθετήσεις του εκπαιδευτικού υλικού ανά μάθημα και ανά καθηγητή. Το σημαντικότερο όμως όλων ήταν ότι κάθε φορά στις εξετάσεις, στο τέλος του γραπτού, σημειώνει το ίδιο πάντα αίτημα προς τον εξεταστή: *Θα σας παρακαλούσα πολύ, αν κρίνετε ότι οι απαντήσεις μου είναι υποδεέστερες του οκτώ, να με βαθμολογήσετε με τέσσερα ώστε να μπορέσω να ξαναδώσω το μάθημα την επόμενη φορά.*

Αυτή η εσωτερική της ανάγκη προς την τελειότητα την ώθησε την προηγούμενη εβδομάδα να επιλέξει το μάθημα της Διαχείρισης Μικρομεσαίων Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων – το δυσκολότερο όλων, σύμφωνα με τις φήμες που κυκλοφορούσαν μεταξύ των φοιτητών. Ομολογουμένως ήταν μια συνειδητή επιλογή από μέρος της, μέσω της οποίας αποσκοπούσε να αποδείξει, κατά πρώτον στον εαυτό της και κατά δεύτερον στους άλλους, ότι ήταν ικανή να αντεπεξέλθει ακόμα και στις δυσκολότερες προκλήσεις του προγράμματος σπουδών.

Το μάθημα της Διαχείρισης δίδασκε ο Άνθιμος Σκάντζας –κορυφή στο αντικείμενό του–, ο οποίος είχε τη φήμη του αυστηρότερου καθηγητή όλης της σχολής. Κρατούσε πάντα παρουσίες στις παραδόσεις, απαιτούσε προσήλωση στα λόγια του και, το σπουδαιότερο, όποιον μιλούσε με τον διπλανό του τον έκανε ρεζίλι. «Συνάδελφε, δεν πας καλύτερα σε κανένα καφέ να κάνεις τις γνωριμίες σου;» συνήθιζε να λέει σε προσβλητικό ύφος, «έτσι ούτε εσύ θα μας ενοχλείς ούτε εμείς θα μπαίνουμε μέσα στα πόδια σου». Ξεχώριζε από τους άλλους

καθηγητές γιατί παρείχε τη δυνατότητα στους φοιτητές να κάνουν ερευνητικές εργασίες, τις οποίες προμηδοτούσε με τρεις μονάδες. Αυτό όμως ήταν δώρον άδωρον, γιατί όποιος φοιτητής δε συμμετείχε σε εργασία, ακόμα και τέλειο γραπτό να παρέδιδε στις εξετάσεις, ήταν φύσει αδύνατον στο τέλος να έπαιρνε βαθμό μεγαλύτερο του εφτά. Σε αυτό ακριβώς το σημείο σκόνταφτε και η σκέψη της Ελεάνας. Τι ήταν καλύτερο για εκείνη, να αναλάβει κάποια εργασία, ώστε μαζί με το γραπτό, που έτσι κι αλλιώς θα ήταν άριστο, να πάρει δέκα, ή να επιλέξει μόνο τη γραπτή εξέταση, οπότε στην καλύτερη των περιπτώσεων έπρεπε να συμβιβαστεί με το διόλου ευκαταφρόνητο για τους άλλους, πλην όμως πενιχρό για εκείνη, εφταράκι;

Μια φωνή μέσα της της έλεγε ότι δε θα έβγαινε σε καλό αυτή η επιλογή της. Έκανε μεταβολή επιτόπου και με αργά βήματα άρχισε να απομακρύνεται από το γραφείο του καθηγητή. Η απόφασή της ήταν περισσότερο ενστικτώδης παρά συνειδητή. Πάντα η απομάκρυνση από την αγχογόνο κατάσταση ήταν η προτιμότερη και η λιγότερο επώδυνη λύση για εκείνη. Τη στιγμή που το πρόβλημα έφτανε στο πιο κρίσιμο σημείο του, η φυγή από αυτό ήταν η μόνη διέξοδος που μπορούσε να της προσφέρει ηρεμία και ανακούφιση – προσωρινά τουλάχιστον.

Μια αντρική φωνή ακούστηκε πίσω της: «Δεσποινίς! Περιμένετε μισό λεπτό;».

Σταμάτησε τον βηματισμό της, γύρισε και είδε έναν άγνωστο άντρα.

«Εμένα είπατε;» τον ρώτησε με απορία.

«Ναι, εσάς φυσικά. Έχω την εντύπωση πως αυτό είναι δικό σας».

Έριξε το βλέμμα της στο χαρτί που κρατούσε στα χέρια του

και αμέσως αναγνώρισε το πιστοποιητικό σπουδών που μόλις είχε παραλάβει από τη γραμματεία. Μετά κοίταξε τον άγνωστο άντρα. Επρόκειτο για έναν καλοντυμένο σαραντάρη –ίσως και λίγο μικρότερο– με μέτριο ύψος, φαρδύ στήθος και γυμνασμένο σώμα, που της πρόσφερε το χαρτί χαμογελαστός.

Τι χείλη απίθανα είναι αυτά! συλλογίστηκε, *κόκκινα, σαρκώδη!* *Και τι μάτια εκφραστικά!* Εντυπωσιάστηκε από το παρουσιαστικό του, αλλά αμέσως μετά οι ενοχές που αισθάνθηκε την έκαναν να τα βάλει με τον εαυτό της: *Ελεάνα, τι κάνεις; Είσαι με τα καλά σου, κορίτσι μου; Ξύπνα! Άπλωσε το χέρι σου, τώρα, αυτή τη στιγμή, και πάρε επιτέλους αυτό το παλιόχαρτο από το χέρι του!*

Το άπλωσε.

«Ναι, δικό μου είναι», απάντησε δειλά, ίσως και ντροπαλά. «Φαίνεται πως έπεσε από τον φάκελο την ώρα που γύρισα για να φύγω. Σας ευχαριστώ πολύ».

Κοκκίνισε και κατέβασε το κεφάλι της. Οι σκέψεις που έκανε την έφεραν σε άβολη θέση. Έτσι στα ξαφνικά, από το πουθενά, αισθάνθηκε μια έλξη γι' αυτόν τον άγνωστο άντρα. Φαντάστηκε μάλιστα πως σηκώθηκε στις μύτες των ποδιών της και τον φίλησε με πάθος στο στόμα! Αν είναι δυνατόν! Αμέσως προσπάθησε να διώξει την απρόσκλητη εικόνα από το μυαλό της. *Έλα, Ελεάνα, σύνελθε!* μάλωσε και πάλι τον εαυτό της. *Συγκεντρώσου στα αντικειμενικά δεδομένα. Κάποιος τυχαίος, κάποιος περαστικός –προφανώς φοιτητής προχωρημένης ηλικίας που παίρνει το δεύτερο πτυχίο του ή που κάνει το μεταπτυχιακό του– σου προσφέρει το χαρτί που σου έπεσε από τα χέρια και απλώς σου χαμογελάει. Τι πιο φυσιολογικό!*

«Θα φεύγατε! Από πού;» τη ρώτησε ο άγνωστος άντρας.

«Ορίστε! Τι είπατε; Δε σας κατάλαβα!»

«Προηγουμένως είπατε ότι γυρίσατε για να φύγετε. Σωστά άκουσα ή μήπως έκανα λάθος;»

«Ε... Ναι, σωστά ακούσατε... θα έφευγα».

«Τι εννοούσατε; Από πού θα φεύγατε;»

«Μα από το γραφείο του καθηγητή Σκάντζα».

«Και, αν μου επιτρέπετε, για ποιο λόγο θα φεύγατε ή, για να ακριβολογούμε, για ποιο λόγο ήρθατε;»

Αισθάνθηκε άβολα. Τον κοίταξε με περιέργεια. Σε τι αποσκοπούσε αυτή η ερώτηση; Για μια στιγμή σκέφτηκε να του κόψει τον αέρα και να φύγει παριστάνοντας τη βιαστική, αλλά πάλι εκείνος ήταν τόσο, μα τόσο ευγενικός μαζί της. Και τόσο γοητευτικός!

«Ήρθα για να συναντήσω τον καθηγητή, αλλά τελικά το μετάνιωσα».

«Το μετανιώσατε! Γιατί; Χτυπήσατε μήπως την πόρτα του και σας είπαν πως δεν είναι μέσα;»

«Ε... Όχι, δε χτύπησα καν».

«Τότε;»

«Δεν ξέρω... Δίστασα...»

«Διστάσατε;»

«Ναι, ήθελα να συζητήσω μαζί του αν πρέπει να αναλάβω εργασία στο μάθημά του».

«Α, μα αυτό είναι πολύ απλό!»

«Είναι απλό; Γιατί είναι απλό;»

«Μα αρκεί να αναρωτηθείτε *αν θέλετε* να κάνετε αυτή την εργασία κι όχι *αν πρέπει!*»

Επειδή τα «θέλω» και τα «πρέπει» της Ελεάνας συγκρούονταν άπειρες φορές μεταξύ τους –εις βάρος πάντα των πρώτων–, οι τελευταίες κουβέντες του αγνώστου την προβλημάτισαν αρκετά.

«Η αλήθεια είναι ότι *θέλω* να την κάνω, αλλά ταυτόχρονα έχω και τους ενδοιασμούς μου. Δεν ξέρω τι είναι καλύτερο. Ίσως θα ήταν προτιμότερο να ζητούσα τη συμβουλή από τον καθηγητή μου...»

«Τον καθηγητή *σας!*» έκανε με έκπληξη εκείνος εκφέροντας περίεργα το *σας*. «Μα νομίζω πως ήδη σας έχει απαντή-

σει ο... καθηγητής σας!» είπε και, βάζοντας το χέρι του στο πόμολο της πόρτας, την άνοιξε διάπλατα. «Ορίστε, δεσποινίς, περάστε στο γραφείο για να ρωτήσετε τον καθηγητή σας!» την παρότρυνε να περάσει μέσα στην έδρα της Διαχείρισης.

Αριστερά, στο τραπέζι του προθάλαμου, μια όμορφη ξανθιά γραμματέας με κόκκινα μάγουλα και γελαστά μάτια, μόλις τον αντίκρισε, άφησε μισάνοιχτους τους φακέλους που είχε απλωμένους πάνω στο τραπέζι και σηκώθηκε.

«Καλημέρα σας, κύριε καθηγητά. Είστε καλά σήμερα; Είχατε πολλά τηλεφωνήματα μέχρι στιγμής. Σας ζήτησε και ο κοσμήτορας».

«Όχι τώρα, Φιλιώ», τη διέκοψε εκείνος. «Έχω να τελειώσω μια δουλειά πρώτα με τη δεσποινίδα και μετά θα τα δούμε όλα αυτά, ένα προς ένα». Στη συνέχεια στράφηκε προς το μέρος της Ελεάνας: «Ορίστε, δεσποινίς, περάστε στο γραφείο του καθηγητή σας να συζητήσετε μαζί του τους ενδοιασμούς που έχετε για την εργασία σας».

«Είστε ο κύριος καθηγητής;...» έκανε με έκπληξη εκείνη.
«Είστε ο κύριος Σκάντζας;...»

Δυσκολευόταν να πιστέψει πώς πίσω από ένα τόσο μεγάλο όνομα στον χώρο του πανεπιστημίου ήταν δυνατόν να υπάρχει ένας άντρας τόσο μικρής ηλικίας! Και τόσο αρρενωπός! *Είσαι αφελής, Ελεάνα, τα έψαλε για ακόμα μία φορά στον εαυτό της. Αφελής κι απρόσεκτη. Τόση ώρα μιλάς με τον ίδιο τον καθηγητή και ούτε που πέρασε από το μυαλό σου!*

Εκείνος, αντί για απάντηση, της χάρισε και πάλι το πλατύ του χαμόγελο. Κατόπιν πήγε στο στρογγυλό τραπέζι που βρισκόταν στην αριστερή γωνία του γραφείου και τράβηξε μια καρέκλα.

«Θέλετε να καθίσετε, παρακαλώ, και να συζητήσουμε με την ησυχία μας το θέμα της εργασίας που σας ενδιαφέρει να μελετήσετε;»

Η ΕΛΕΑΝΑ ΗΤΑΝ ΚΑΤΕΝΘΟΥΣΙΑΣΜΕΝΗ που γνώρισε από κοντά τον καθηγητή Σκάντζα. Όταν βγήκε από το γραφείο του, κάθισε σε ένα παγκάκι στο προαύλιο της σχολής, άνοιξε το τετράδιό της και άρχισε να σημειώνει αυτά που είχαν ειπωθεί μεταξύ τους. Δεν έπρεπε να ξεχάσει τίποτα. Ο καθηγητής αυτός θεωρούνταν από τους καλύτερους της σχολής και είχε εξαιρετικές γνώσεις πάνω στο αντικείμενό του. Σε μόνο δύο προτάσεις ήταν ικανός να αναπτύξει έννοιες που η ίδια δε θα κατάφερνε να αποσαφηνίσει ακόμα και αν τις έψαχνε μήνες στα βιβλία. Είχαν άδικο όσοι ισχυριζονταν ότι ήταν στρουφνός. Απαιτητικό θα μπορούσες να τον χαρακτηρίσεις, αλλά στρουφνό ποτέ. Γνώριζε πολύ καλά τι ζητούσε από τους φοιτητές του και μπορούσε να τους κατευθύνει καταλλήλως. *Διάβασμα-δουλειά-συνέπεια* ήταν το τρίπτυχο των απαιτήσεών του. Της το τόνισε δύο φορές, μία στην αρχή της κουβέντας τους και μία στο τέλος.

Τελικά όλα πήγαν καλά μαζί του. Ευτυχώς, γιατί έτσι έφυγε ένα μεγάλο βάρος από πάνω της. Στα χέρια της είχε γραμμένο πάνω σε ένα χαρτί το θέμα της εργασίας που της είχε αναθέσει –ήταν μέρος μιας μεγαλύτερης έρευνας που έκανε ο ίδιος τον τελευταίο καιρό σχετικά με τις μικρές ναυτιλιακές μονάδες– καθώς και τις δύο σελίδες με τη βιβλιογραφία που έπρεπε να διαβάσει.

Ως φοιτήτρια ήταν επιμελής, οπότε δε θα είχε κανένα πρόβλημα να τελειώσει την εργασία της στο χρονοδιάγραμμα που της είχε οριστεί. Εξάλλου ήταν κι αυτή του διαβάσματος, της δουλειάς και της συνέπειας. Αυτά εφάρμοζε στις υποχρεώσεις της, απλώς ο καθηγητής Σκάντζας της έδωσε την ευκαιρία να τα βάλει σε μια τάξη μέσα της.

Όση ώρα καθόταν στο παγκάκι και κρατούσε τις σημειώσεις της, πέρασαν δεκάδες φοιτητές από μπροστά της. Οι περισσότεροι απόρησαν που έβλεπαν μια τόσο όμορφη κοπέλα να κάθεται μόνη της. Κάποιοι μάλιστα προσπάθησαν να πιάσουν κουβέντα μαζί της, αλλά εκείνη τους απέτρεψε.

Η Ελεάνα ήταν μια πολύ όμορφη νεαρή κοπέλα. Με τα μακριά καστανόξανθα μαλλιά της, τα κατακόκκινα –εκ του φυσικού– χείλη της, τη χαριτωμένη γαλλική μύτη της, το ψηλόλιγνο σώμα της, ήταν αδύνατον για κάποιον περαστικό να μην κοντοσταθεί για να τη θαυμάσει. Όμως, επειδή είχε ήλιο και φορούσε τα μαύρα γυαλιά της, κανένας δεν μπόρεσε να διακρίνει το κυριότερο χαρακτηριστικό της, το εξαιρετικό χάρισμα με το οποίο την είχε προικίσει η φύση, αυτό που μες στο γραφείο είχε κάνει τον καθηγητή Σκάντζα να χάσει τα λογικά του· τα πανέμορφα μάτια της! Του θύμιζαν αυτά της Σαρμπάτ Γκούλα, σε μια φωτογραφία που, όταν ήταν φοιτήτης, είχε τοιχοκολλήσει απέναντι από το γραφείο του και την κοιτούσε κάθε φορά που ήθελε να ξεκουραστεί από το διάβασμα. Αυτή η φωτογραφία–σύμβολο του *National Geographic* είχε τραβηχτεί το 1984 από τον Αμερικανό φωτορεπόρτερ Στιβ ΜακΚάρι. Η Σαρμπάτ Γκούλα τότε ήταν δώδεκα ετών και ζούσε σε έναν καταυλισμό Αφγανών προσφύγων στο Πακιστάν. Τα μάτια της ήταν λαμπερά πράσινα, με ανοιχτές καφέ αποχρώσεις γύρω από την κόρη. Και, παρόλο που η συγκεκριμένη φωτογραφία αναδημοσιεύτηκε άπειρες φορές σε όλον τον κόσμο, η ίδια δε γνώριζε τίποτα μέχρι το 2002. Έμαθε για την ύπαρξή της, όταν μια αποστολή του περιοδι-

κού την ανακάλυψε σε μια απομακρυσμένη περιοχή του Αφγανιστάν.

Το κινητό της, που είχε αφήσει δίπλα της πάνω στο παγκάκι, άρχισε να δονείται. Όση ώρα βρισκόταν στο γραφείο του καθηγητή, το είχε βάλει στη σίγαση. Το πήρε στα χέρια της και απάντησε στην κλήση. Την επόμενη κιόλας στιγμή ήρθε αντιμέτωπη με τη χαρωπή φωνή της Μαρίνας.

«Έφυγες απ' τον παππού;» τη ρώτησε η φίλη της. «Πες μου, είναι αλήθεια ότι είναι τόσο στριμμένος όσο λένε;»

«Σε πληροφορώ πως δεν είναι καθόλου στριμμένος και... προπάντων δεν είναι παππούς! Άκου παππούς! Αυτός;... Τον έχεις δει; Δεν ξέρω πόσων χρόνων είναι, αλλά δείχνει νέος και είναι αρκετά γοητευτικός.»

«Όχι, δεν τον έχω δει. Αλλά εσύ γιατί κάνεις έτσι; Μήπως σου τον θίξαμε;»

«Φυσικά και δε μου τον έθιξες, αλλά γνωρίζεις πολύ καλά ότι δε μου αρέσει να μιλάω έτσι για άλλους ανθρώπους. Πόσο μάλλον για άτομα που τα έχω σε εκτίμηση.»

«Εκτίμηση!... Από πού κι ως πού; Μήπως επειδή σου γνώρισε; Σε λίγο θα μας πεις ότι τον ερωτεύτηκες κιόλας!»

«Λες βλακείες», τη μάλωσε η Ελεάνα, που αντιπαθούσε αυτού του είδους τις κοριτσίστικες εκφράσεις. Με τη Μαρίνα ήταν φίλες από το γυμνάσιο, και επειδή τη γνώριζε πολύ καλά, συχνά έκανε υποχωρήσεις μαζί της. Μπορούσε να ανεχτεί τον αυθόρμητο χαρακτήρα της και τις ιδιοτροπίες της, αλλά μέχρι ενός σημείου φυσικά. «Τελικά θα μου πεις γιατί με πήρες τηλέφωνο;» έφερε τη συζήτηση στο προκείμενο.

«Προέκυψε ένα επείγον θέμα και θέλω τη γνώμη σου.»

«Α, κατάλαβα!»

«Δεν κατάλαβες τίποτα.»

«Πώς δεν κατάλαβα! Πάλι κάποιο καινούργιο φλερτ θα είναι. Έχω άδικο;»

«Ε... Όχι!»

«Όχι! Σε ποιο; Δεν είναι καινούργιο φλερτ ή δεν έχω άδικο;»

«Ελεάνα! Σταμάτα πια! Με μπέρδεψες. Ε, ναι, λοιπόν, είναι ένα αγόρι».

«Τότε περίμενε να περάσω από το σπίτι σου και να τα πούμε από κοντά. Έτσι κι αλλιώς θα ερχόμουν για να πάρω τη ζακέτα που σου άφησα προχθές. Ευκαιρία είναι».

Η Μαρίνα ήταν ασταθής στις σχέσεις της. Σχεδόν κάθε μέρα γνώριζε κάποιον που ήταν για εκείνη καλύτερος και ομορφότερος απ' όλους τους προηγούμενους. «Ο έρωτας της ζωής μου», δήλωνε, «δεν έχω μάτια παρά μόνο γι' αυτόν!» Έτσι κι αυτή τη φορά, ακουγόταν ενθουσιασμένη με την καινούργια της γνωριμία.

Η Ελεάνα έκλεισε το κινητό, αλλά πριν ακόμη σηκωθεί από το παγκάκι, θυμήθηκε κάτι και το ξανάνοιξε. *Μήνυμα στον Βεργή, οπωσδήποτε!* είπε μέσα της και πάτησε στην οθόνη το εικονίδιο των μηνυμάτων. Αυτή η ιστορία με τον καθηγητή Σκάντζα την έκανε να ξεχάσει το αγόρι της. Αν ήταν δυνατόν! Ποτέ δεν τον είχε ξεχάσει μέχρι στιγμής!

Όλα καλά; έγραψε στην πρώτη γραμμή και τη γέμισε με ερωτηματικά. *Μου λείπεις πολύ!* συμπλήρωσε στη δεύτερη. Έκλεισε με μια θλιμμένη φατσούλα που γύρω της περιστρέφονταν τέσσερα κόκκινα φιλάκια.

Αργότερα, οι δυο κοπέλες έπιναν τον καφέ τους στο φοιτητικό διαμέρισμα της Μαρίνας, η οποία επαναλάμβανε συνεχώς με έμφαση: «Μα σου το είπα πολλές φορές, γιατί με αναγκάζεις να σ' το λέω συνέχεια; Η καινούργια μου γνωριμία είναι τελείως διαφορετική από τις προηγούμενες!»

Το θέμα της συζήτησης ήταν το αγόρι που συνάντησε το πρωί στο σούπερ μάρκετ.

«Και σε τι διαφέρει αυτή η γνωριμία;» τη ρώτησε η Ελεά-

να, που είχε αρχίσει να κουράζεται από την επιμονή της φίλης της να αποδείξει τα αναπόδεικτα.

«Πρώτα απ' όλα, μόλις τον είδα αναστατώθηκα. Έχασα τον κόσμο κάτω από τα πόδια μου».

«Και για όλους τους προηγούμενους το ίδιο έλεγες!»

«Ναι, αλλά αυτός είναι διαφορετικός...»

«Και για τους άλλους αυτό είπες!»

Η ίδια συζήτηση επαναλαμβανόταν εδώ και μισή ώρα. Η Μαρίνα έλεγε πόσο διαφορετικό ήταν το αγόρι που γνώρισε και η Ελεάνα απορούσε που η έννοια της *διαφορετικότητας* για τη φίλη της ήταν τόσο... ίδια κάθε φορά. Η εξήγησή της έπασχε από ταυτοποίηση: η νέα της γνωριμία ήταν διαφορετική γιατί... ήταν διαφορετική! Πάντα έτσι συνέβαινε. Κάθε νέα γνωριμία για τη Μαρίνα ήταν μια ξεχωριστή γνωριμία, είχε εντελώς ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και πάντα ήταν η μόνη που φαινόταν να έχει προοπτική. Κατά βάθος η Ελεάνα στενοχωριόταν για εκείνη. Πολύ σύντομα θα βαριόταν το νέο της αγόρι και θα στρεφόταν σε κάποιο άλλο «ακόμα πιο όμορφο και πιο καλό», το οποίο θα ήταν «τελείως διαφορετικό από τα προηγούμενα» και θα είχε «εντελώς άλλες προοπτικές».

Άθελά της σύγκρινε τις σχέσεις της φίλης της με τη δική της. Γνωρίστηκε με τον Βεργή στο δημοτικό. Κανείς τους δεν είχε καταλάβει αν αυτό που ξεκινούσε τότε ανάμεσά τους ήταν μια συνηθισμένη παιδική φιλία ή ένας άγουρος έρωτας. Εκείνα τα χρόνια μοιράζονταν οι δυο τους ατέλειωτες ώρες κάθε μέρα. Μαζί στο σχολείο, στο τένις, στο φροντιστήριο, στις εξόδους... παντού μαζί.

Έδωσαν το πρώτο τους φιλί όταν πήγαιναν στο γυμνάσιο, στα γενέθλιά του. Εκείνος έκλεινε τα δεκατέσσερα –ήταν δυο μήνες και δέκα μέρες μεγαλύτερός της– κι αυτή πήγε να τον φιλήσει στο μάγουλο, για να του ευχηθεί να τα εκατοστήσει. Τα χείλη τους έσμιξαν λίγο στην άκρη, κατά λάθος. Η γεύση

από εκείνο το μισό φιλί είχε μείνει στο στόμα της ως την ώρα που έπεσε στο κρεβάτι της. Στον ύπνο της τη στοίχειωσε, το έβλεπε να επαναλαμβάνεται. Την επόμενη μέρα, όταν του το είπε, ο Βεργής χαμήλωσε το κεφάλι του και της εξομολογήθηκε ότι το ίδιο είχε συμβεί και σε εκείνον. Τα μάγουλά του ήταν κόκκινα από ντροπή και τα χέρια του έτρεμαν. Και οι δυο τους αισθάνθηκαν να χάνεται η γη κάτω από τα πόδια τους. Από τότε και μετά έγιναν ζευγάρι και χώρισαν για πρώτη φορά όταν αυτή έμεινε για λίγα μόνο μόρια έξω από το Πανεπιστήμιο του Πειραιά και πέρασε στη Ναυτιλιακή Σχολή της Χίου.

Τις πρώτες μέρες στο νησί ήταν απαραηγόρητη. Έκλαιγε από το πρωί ως το βράδυ και ξόδευε όλο το χαρτζιλίκι της στα τηλέφωνα. Με το πέρασμα του χρόνου, όμως, άρχισε να μαλακώνει. Δεν ήταν και τόσο άσχημα που για κάποιο διάστημα έπρεπε να μείνουν χώρια. Η σχέση τους απέκτησε άλλη δυναμική, και έτσι εκείνη μπορούσε να κάνει πράγματα για τον εαυτό της που ποτέ στο παρελθόν δεν είχε κάνει.

Πέρασαν ήδη τέσσερα χρόνια –πριν από λίγους μήνες μπόκαν στον πέμπτο– που ζούσαν σε διαφορετικές πόλεις και η Ελεάνα όχι μόνο το συνήθισε αλλά υπήρχαν φορές που της άρεσε κιόλας. Βοήθησε σε αυτό και το γεγονός ότι η Μαρίνα πέρασε και αυτή στην ίδια σχολή κι έτσι συναντιόνταν καθημερινά και έβγαιναν τα βράδια μαζί.

«Εδώ δεν ήρθες για να σκέφτεσαι τον δικό σου», την έβγαλε από τις σκέψεις της η Μαρίνα με τον γνωστό άκομπο τρόπο της και την επανέφερε στην πραγματικότητα.

«Έχεις δίκιο, αφαιρέθηκα. Όμως δε νομίζω ότι μπορώ να σε βοηθήσω αυτή τη φορά. Αφού σ' αρέσει τόσο πολύ αυτό το αγόρι, κάνε ό,τι νομίζεις».

Η Ελεάνα σηκώθηκε να φύγει για να πάει στο διαμέρισμά της να ξεκουραστεί και να ανακτήσει δυνάμεις. Όλο το απόγευμα σκόπευε να ασχοληθεί με την καινούργια της ερ-

γασία. Λυπόταν που δεν μπορούσε να βοηθήσει περισσότερο τη φίλη της. Στο κάτω κάτω, μπορεί και να έχει δίκιο, είτε μέσα της καθ' οδόν για το σπίτι της. Αν ο άνθρωπος δεν αντιμετωπίζει το καινούργιο σαν κάτι διαφορετικό από το παλιό, τότε ποιο το νόημα να προσπαθεί στη ζωή του;

Αργά το μεσημέρι ο καθηγητής Άνθιμος Σκάντζας επέστρεφε με το αυτοκίνητό του στο σπίτι. Οδηγούσε μηχανικά και σκεφτόταν. Μόλις είχε τελειώσει άλλη μία κουραστική μέρα στο πανεπιστήμιο και δεν έβλεπε την ώρα να φτάσει. Το μυαλό του πηδούσε συνεχώς από το ένα θέμα στο άλλο: παραδόσεις, έρευνες, δημοσιεύσεις, συνέδρια, συνάδελφοι καθηγητές, φοιτητές, εξετάσεις, διορθώσεις, γραπτά. Ποτέ, τίποτα δεν τελείωνε για εκείνον ή, αν τελείωνε, στη θέση του πάντα εμφανιζόταν κάτι καινούργιο – πολλές φορές και δυο και τρία μαζί, σαν τα κεφάλια της Λερναίας Ύδρας.

Στο πρώτο κόκκινο φανάρι που τον έπιασε, έψαξε βιαστικά στο ντουλαπάκι του συνοδηγού μήπως βρει κανένα χάπι για τον πονοκέφαλο. Ένα ολόκληρο κουτί ήταν κάτω από το βιβλιαράκι του σέρβις. Άνοιξε το μπουκαλάκι με το νερό που είχε στην κονσόλα δίπλα του και πήρε δυο χάπια. Σε λίγη ώρα θα αισθανόταν καλύτερα, ήταν σίγουρος πως όλη αυτή η ζαλάδα ήταν απόρροια της κούρασης της ημέρας. Το μυαλό του ξέφυγε για λίγο από τα προβλήματα, πήγε στα χρόνια που πέρασαν και του άφησαν μια γλυκιά νοσταλγία μέσα του.

Προσπάθησε πολύ στη ζωή του, αλλά δεν είχε παράπονο, και η ζωή τού φέρθηκε ωραία. Στο λύκειο ήταν άριστος μαθητής, στο πανεπιστήμιο τελείωσε στην ώρα του, μετά πήγε στον στρατό –άγωνα χρόνια–, αφού ως γνήσιος Έλληνας πατριώτης, και μη γόνος μεγάλης πολιτικής οικογένειας, όφειλε και αυτός να εκτελέσει στο ακέραιο το καθήκον του προς την πατρίδα. Την απόλυσή του από μια μονάδα τεθωρακισμέ-

νων του Έβρου ακολούθησε η πρόσληψή του σε γνωστή αλυσίδα τροφίμων. Έμεινε δυο χρόνια στην Ελλάδα και μετά πήρε μετάθεση για την Ολλανδία. Δοθείσης της ευκαιρίας έκανε και το μεταπτυχιακό του στο μάνατζμεντ στο διεθνούς φήμης School of Business and Economics του Μάαστριχτ. Ακολούθησε το Ηνωμένο Βασίλειο με προγραμματισμένη μετάθεση στο Σάρεϊ, όπου και ολοκλήρωσε τις σπουδές του με διδακτορικό στο Revenue Management.

Η πόλη του Σάρεϊ! Τη λάτρευε! Τεχνοκρατική και ερωτική μαζί. Σε αυτή γνώρισε την Αγάπη –την Αγάπη του!–, άρτι αποφοιτήσασα του τμήματος Μοριακής Βιολογίας του ομώνυμου πανεπιστημίου. Αυτός μόλις είχε πάρει μια πολύ καλή προαγωγή στην αλυσίδα τροφίμων όπου δούλευε και εκείνη ξεκίνησε να εργάζεται ως βιολόγος-ερευνήτρια σε ένα πρότυπο μικροβιολογικό κέντρο ερευνών.

Συναντήθηκαν τυχαία σε ένα από τα καταστήματα που είχε υπό την επίβλεψή του. «Ελληνίδα;...» «Ναι. Κι εσύ, Έλληνας είσαι; Πώς και βρέθηκες εδώ;» «Η δουλειά... Εσύ;» «Σπουδές στην αρχή, τώρα δουλειά...»

Γνωριμία, έρωτας, γάμος. Παντρεύτηκαν στην εκκλησία των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης. Έναν χρόνο αργότερα ήρθε στη ζωή τους και η πρώτη τους κόρη, η Ελουίζ.

Τελειώνοντας το διδακτορικό του, εγκατέλειψε τη δουλειά στις επιχειρήσεις και στράφηκε στον ακαδημαϊκό χώρο. Αρχικά δούλεψε ως λέκτορας στο Πανεπιστήμιο του Σάρεϊ. Λίγα χρόνια μετά, μόλις δημιουργήθηκε θέση στη Ναυτιλιακή Σχολή της Χίου, επαναπατρίστηκε και έλαβε θέση επίκουρου καθηγητή.

Τον τελευταίο καιρό είχε βλέψεις για τη θέση του αναπληρωτή καθηγητή στο συγκεκριμένο τμήμα. Οι πιθανότητες να την πάρει ήταν μεγάλες, γιατί ήταν από τους λίγους καθηγητές που υπηρετούσαν τόσο πιστά την επιστήμη. Πέραν των διδακτικών του καθηκόντων, ασχολούνταν συνεχώς με έρευ-

νες, αρθρογραφούσε τακτικά σε επιστημονικά περιοδικά και φρόντιζε να συμμετέχει σε όλα τα σημαντικά συνέδρια που είχαν σχέση με τη ναυτιλία.

Έκανε τη δουλειά του όσο πιο καλά μπορούσε. Αναζητούσε την ουσία των πραγμάτων, δεν ήταν γι' αυτόν τα επιφανειακά σκαλίσματα. Του άρεσε αυτό με το οποίο καταπιανόταν να είναι αφενός δημιουργικό για εκείνον και αφετέρου χρήσιμο για τους άλλους. Στο μαρτύριο της αυτοκριτικής, στο οποίο αρκετά συχνά υπέβαλλε τον εαυτό του, κατέληγε ότι μπορεί να ήταν αυστηρός με τους φοιτητές του, πάνω απ' όλα όμως ήταν δίκαιος και ενδιαφερόταν για εκείνους. «Μόνο η αυτοπειθαρχία και η σκληρή δουλειά θα σας βοηθήσει να επιβιώσετε στην αδηφάγα επαγγελματική αρένα», τους έλεγε συχνά στις παραδόσεις του. Όμως για ποια σκληρή δουλειά μιλάμε στην Ελλάδα! Εδώ τα πράγματα είναι τελείως διαφορετικά από ό,τι στην Αγγλία. Από τη μια οι φοιτητές θέλουν να παίρνουν τον μεγαλύτερο βαθμό με τη μικρότερη δυνατή προσπάθεια, κι από την άλλη έχουν την απαίτηση να μην τους ζορίζουν πολύ οι καθηγητές. Και όχι επειδή είναι τεμπέληδες, αλλά επειδή δεν έχουν μάθει να είναι συνεπείς στις υποχρεώσεις τους. Αυτοί είναι και οι δυο λόγοι για τους οποίους έδινε τη δυνατότητα στους φοιτητές του να κάνουν εργασίες, για να ενισχύσει την υπευθυνότητά τους και για να αποκτήσουν γερές βάσεις για τη μελλοντική τους καριέρα. Παρά την επιμονή του, όμως, φαίνεται πως αυτή η τακτική δεν ήταν ικανή να επιφέρει τα προσδοκώμενα αποτελέσματα. Δεν ήταν λίγοι εκείνοι που επέλεγαν να μην αναλάβουν εργασία, γιατί τη θεωρούσαν δύσκολη και απαιτητική.

Αναπολούσε τη ζωή του στην Αγγλία. Τελευταία μάλιστα το μυαλό του πήγαινε όλο και πιο συχνά σε εκείνες τις μέρες. Ήταν μαγικές, από κάθε άποψη, και η όρεξή του για ζωή ήταν πολύ μεγάλη. Γι' αυτό και κάποιες φορές μετάνιωνε που επέστρεψε στην Ελλάδα. Εκεί είχε καλύτερες προοπτικές και η

Αγάπη θα συνέχιζε τη δουλειά της στο μικροβιολογικό κέντρο. Ίσως τώρα να ήταν πιο ευτυχισμένη και με λιγότερα σκαμπανεβάσματα στη συμπεριφορά της. Εδώ στη Χίο την έτρωγαν οι καθημερινές έγνοιες της οικογένειας και η ανατροφή των δυο τους κοριτσιών, της Ελουίζ, που έκλεισε τα δέκα τον προηγούμενο μήνα, και της Χρυσάνθης, που πήρε το όνομά της από τη μητέρα του –η ξενομανία που τον είχε καταλάβει τον καιρό που βρισκόταν στο εξωτερικό φαίνεται πως είχε αρχίσει να ξεθυμαίνει, αφότου εγκαταστάθηκαν στην Ελλάδα– και που γεννήθηκε πριν από οκτώ χρόνια και τέσσερις μήνες στην Αθήνα. Ως τότε όμως η οικογένεια και τα κορίτσια της θα είχαν την αποκλειστικότητα σε μια γυναίκα καριέρας όπως ήταν αυτή; Ως τότε θα πήγαιναν χαμένες οι περγαμινές που κουβαλούσε από τα μεγάλα πανεπιστήμια του εξωτερικού;

Με συντροφιά τις σκέψεις του, ο καθηγητής Σκάντζας έφτασε στο σπίτι του δίχως να το καταλάβει. Τα χάπια άρχισαν να επιδρούν, ο πονοκέφαλος ήδη υποχωρούσε. Πάρκαρε το αυτοκίνητο στο κλειστό γκαράζ και ανέβηκε την εσωτερική σκάλα που οδηγούσε στο κεντρικό σαλόνι.

Η μικρή του κόρη, η Χρυσάνθη, την ώρα εκείνη βρισκόταν στο δωμάτιό της και τακτοποιούσε τις κούκλες της. Μόλις άκουσε τα βήματά του στη σκάλα, τα παράτησε όλα και έτρεξε με τσιρίδες και φωνές για να τον προϋπαντήσει. Δυο βήματα πριν τον φτάσει, πήδηξε με ορμή πάνω του και κρεμάστηκε από τον λαιμό του. Ύστερα του έδωσε ένα ρουφηχτό φιλί στο μάγουλο.

«Μη! Θα με πνίξεις!» της είπε εκείνος, κάνοντας δήθεν ότι δεν μπορούσε να πάρει ανάσα.

«Δεν έχει ανάγκη ο μπαμπάς μου», είπε το κορίτσι και τον έσφιξε ακόμα πιο δυνατά με τα δυο του χέρια.

Αν δεν είναι αυτό ευτυχία, τότε τι είναι; έκανε μέσα του ο

καθηγητής Σκάντζας και, κρατώντας γερά την κόρη του στην αγκαλιά του, τράβηξε προς την κουζίνα.

Την ώρα που αυτός έβαζε το αυτοκίνητό του μέσα στο πάρκινγκ, η Αγάπη βρισκόταν στο καθιστικό και ηρεμούσε, ακούγοντας χαλαρωτική μουσική στο στερεοφωνικό. Μόλις κατάλαβε ότι ήρθε, σηκώθηκε ανόρεχτα από τη θέση της και πήγε στην κουζίνα για να σερβίρει το φαγητό. Δεν είχε ούτε ένα λεπτό για χάσιμο! Τα πάντα έπρεπε να δρομολογηθούν. Τα κορίτσια είχαν ένα σωρό δραστηριότητες ως αργά το βράδυ. Ήδη το μεσημεριανό τους γεύμα είχε καθυστερήσει είκοσι ολόκληρα λεπτά, εξαιτίας της αργοπορίας του άντρα της. Έβαζε το τελευταίο πιάτο πάνω στο τραπέζι, όταν πατέρας και κόρη μπήκαν στην κουζίνα με φωνές και τσιρίδες.

«Σταματήστε επιτέλους!» τους φώναξε. «Ξεσηκώσατε τη γειτονιά!»

«Σσς...» έκανε η Χρυσάνθη στον πατέρα της, βάζοντας το δάχτυλο στο στόμα της. «Η μαμά μάς φωνάζει πάλι.»

Ο καθηγητής Σκάντζας πειράχτηκε λίγο με την απότομη συμπεριφορά της γυναίκας του, αλλά δεν είπε τίποτα. Έβαλε τη μικρή τους κόρη να καθίσει στη θέση της και ύστερα κάθισε και αυτός στη δική του.

«Πού είναι η Ελουίζ;» απόρησε. «Γιατί δεν την περιμένουμε να φάμε μαζί;»

«Όπως πάντα δεν έχεις την παραμικρή ιδέα τι γίνεται μέσα σ' αυτό το σπίτι», του είπε νευριασμένα η Αγάπη, κοιτάζοντάς τον άγρια. «Κάθε εβδομάδα, αυτή την ώρα, η Ελουίζ έχει μαθήματα σκακιού κι αμέσως μετά πηγαίνει στον σύλλογο με τους παραδοσιακούς χορούς. Τον τελευταίο καιρό σε έχει απορροφήσει τόσο πολύ η δουλειά σου που δεν ξέρεις πού βρίσκεται και τι κάνει η οικογένειά σου!»

Ο καθηγητής Σκάντζας, για ακόμα μία φορά, θεώρησε πως θα ήταν καλύτερο να κρατήσει το στόμα του κλειστό. Μπορεί να μην ήξερε πού βρίσκονταν κάθε στιγμή οι γυναί-

κες της οικογένειάς του, όμως ποτέ δεν είχε σταματήσει να ενδιαφέρεται και να φροντίζει για την καθεμιά ξεχωριστά. Στο κάτω κάτω, δεν ξόδευε τον χρόνο και την ενέργειά του σε άσχετα θέματα, αλλά στη δουλειά του, για την οποία κανένας δεν μπορούσε να αμφισβητήσει πόσο σημαντική και απαραίτητη ήταν για όλους που ζούσαν σ' αυτό το σπίτι κι όχι μόνο γι' αυτόν. Ειδικά η έρευνα με την οποία ασχολούνταν το τελευταίο διάστημα θα έπαιζε μεγάλο ρόλο στην ακαδημαϊκή του εξέλιξη και θα τον βοηθούσε να ανεβεί μισθολογικά – κάτι που το είχαν απολύτως ανάγκη, καθώς θα τους έδινε τη δυνατότητα να ξεχρεώσουν πιο γρήγορα το δάνειο ενώ παράλληλα θα βελτίωνε τις συνθήκες διαβίωσής τους.

Η ώρα του φαγητού πέρασε γρήγορα με κουβέντες που ήταν όλες σχετικές με τη Χρυσάνθη: «Πώς πέρασες σήμερα στο σχολείο;» «Γιατί, ενώ ήξερες την απάντηση, δε σήκωσες το χέρι σου;» «Δεν ήταν καλό που άφησες τη συμμαθήτριά σου να σου μιλήσει με αυτόν τον άσχημο τρόπο...» Στη συνέχεια ο καθηγητής Σκάντζας πήγε στο καθιστικό, κρατώντας ένα επιστημονικό βιβλίο στα χέρια του, και κάθισε στην άκρη του καναπέ για να ξεκουραστεί. Προηγουμένως είχε προσφερθεί να πλύνει τα πιάτα, αλλά η Αγάπη, για άλλη μία φορά, του το αρνήθηκε. «Καλύτερα να ηρεμήσεις λίγο. Άλλωστε σε λιγότερο από μία ώρα έχεις να πας να πάρεις την Ελουίζ από τον χορό».

Τον μπέρδευε η συμπεριφορά της. Δεν ήξερε τι να κάνει και τι να μην κάνει. Κάθε φορά η απάντησή της ήταν διαφορετική από την προσδοκώμενη. Έφευγε για να ξεκουραστεί ή για να πάει στο γραφείο του; «Δε βοηθάς στο πλύσιμο των πιάτων», του έλεγε. Προσφερόταν να πλύνει τα πιάτα; «Γιατί δεν πας να ξεκουραστείς για να κάνεις μετά αυτό που... Ξέχασες να κάνεις;» πετούσε τη σπόντα της.

Γιατί είχε γίνει έτσι η ζωή τους; Η καθημερινότητα μήπως; Οι έγνοιες των παιδιών; Οι απαιτήσεις του πανεπιστημίου;

Η Αγάπη που ασχολούνταν αποκλειστικά με τις δουλειές του σπιτιού και το μέγλωμα των κοριτσιών και είχε συνεχώς τε-
ντωμένα νεύρα; Τόσα κι άλλα τόσα ερωτήματα αναπάντητα
μες στο μυαλό του τον βασάνιζαν σε τέτοιο βαθμό ώστε τη
μία και μοναδική σελίδα που είχε καταφέρει να διαβάσει από
το βιβλίο του αναγκάστηκε να την ξαναδιαβάσει ακόμα μία
φορά για να την κατανοήσει. Τα βλέφαρά του, όμως, άρχι-
σαν να βαραίνουν και αυτός δεν είχε ούτε τη δύναμη να ση-
κωθεί και να πάει στην κρεβατοκάμαρα. Έγειρε εκεί στην
άκρη του καναπέ και έκλεισε τα μάτια του, ίσα ίσα για να
διώξει από πάνω τους την κούραση της μέρας.

Τα μυστικά τριών γυναικών παραδίνονται στη δίνη του χρόνου, όχι όμως και στη λήθη του. Ξεκινούν από την Καταστροφή της Σμύρνης και φτάνουν μέχρι σήμερα. Επηρεάζουν τη ζωή του προέδρου ενός ομίλου, της γυναίκας του, του γιου τους και αρκετών άλλων ανθρώπων. Εκατό χρόνια χρειάστηκε να περάσουν μέχρι να βγει η αλήθεια στην επιφάνεια. Η αλήθεια, όμως, απαιτεί το τίμημά της. Φθόνος, καταχρήσεις, παράνομα κυκλώματα, τρομοκρατικές ενέργειες είναι ορισμένα από τα δεινά που την ακολουθούν.

Διάφορες μικρές ιστορίες αρχίζουν σιγά σιγά να εκτυλίσσονται και να συνοδεύουν τις κύριες. Ένας φοιτητής με πολιτικούς προβληματισμούς καταφεύγει σε ακραίες ενέργειες, ένας καθηγητής πανεπιστημίου γνωρίζει μια όμορφη φοιτήτρια, μια μητέρα δύο κοριτσιών έρχεται αντιμέτωπη με τη μεγαλύτερη πρόκληση της ζωής της, μια νεαρή κοπέλα αναζητά διέξοδο σε ψυχικά τραύματα του παρελθόντος μέσα από τις ερωτικές της σχέσεις.

Ηθικά διλήμματα, ανεκπλήρωτα όνειρα, έρωτες, απιστίες, πάθη, θάνατοι είναι μερικά από τα κομμάτια του παζλ που μόνο ο αόρατος ιστός των τριών μυστικών καταφέρνει να συνδέσει μεταξύ τους. Τελικά, η λύτρωση για τους πρωταγωνιστές έρχεται μόνο όταν και το τελευταίο ψήγμα της αλήθειας καταφέρνει να αναδυθεί στην επιφάνεια.

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ
www.psychogios.gr

ISBN: 978-618-01-4246-4

9 786180 142464

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 26210

Ε Σ Ε Ι Σ Κ Ι Ε Μ Ε Ι Σ Π Α Ν Τ Α Σ ' Ε Π Α Φ Η